

СУМЛЕННЕ, ЯДНАННЕ, НАТХНЕННЕ. ТАЦЦЯНА ЯЦУК І ЯЕ «ПРАГА ЦІШЫНІ» Ў ЛІДЗЕ

ЛІДА. 15 лістапада ў бібліятэцы № 4 горада Ліды адбылося чарговае пасяджэнне літаратурнай гасцінай «Выход у свет». На мерапрыемстве з прэзентацыяй новай кнігі выступіла лаўрэат Прэміі імя А. І. Дубко, член Саюза пісьменнікаў Беларусі, паэтэса Таццяна Яцук.

Нагадаем, што літаратурная гасціная «Выход у свет» існуе ў другім па велічыні горадзе Гродзенскай вобласці з 2019 года. Яе ініцыятары і куратары – лідскія паэты Руслан і Святлана Піваваравы. Праект аб'ядноўвае прадстаўнікоў мясцовай літаратурнай супольнасці, а гэта Лідскае раённае літаратурнае аб'яднанне «Суквецце» (кіраўнік паэт Уладзімір Глінін) і акрэдытаваная ў Лідзе Міжнародная літаратурная суполка «Чертог поэта» (кіраўнік член Саюза пісьменнікаў Беларусі, паэт Руслан Півавараў). Некалькі гадоў таму запрашэнне да супрацоўніцтва з праектам «Выход у свет» атрымаў калектыў Гродзенскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі (старшыня заслужаны дзеяч культуры Беларусі, паэтэса, празаік, перакладчык Людміла Кебіч). У рамках праекта сваю творчасць паспелі прадэманстраваць нямала літаратараў з абласнога цэнтра. Прычым спачатку гэта былі пачаткоўцы, невядомыя аўтары, таленавітая моладзь. Пачынаючы з восені мінулага года (з уступленнем у шэрагі СПБ аднаго з арганізатараў гасцінай Руслана Піваварова), перад лідскімі калегамі і аматарамі чытання выступаюць выключна члены Саюза пісьменнікаў Беларусі. Гродзенскім куратарам (рэзідэнтам) літаратурнай гасцінай у Лідзе ўжо два гады з'яўляецца член СПБ,

паэт, публіцыст Дзмітрый Радзівончык. І ў гэты раз калегам і сябрам, якія сабраліся ў суботу, 15 лістапада ва ўтульнай чытальнай зале гарадской бібліятэкі № 4, што на бульвары Гедыміна, Дзмітрый Мікалаевіч прадставіў гасцю (творчасць паэтэсы не аднойчы аналізавалася ім у крытычных артыкулах). А яна, у сваю чаргу, падарыла людзям сапраўднае свята паэзіі, сяброўства і любові да жыцця.

Таццяну Мікалаеўну Яцук на сённяшні дзень можна па праве назваць адным з самых пладавітых і запатрабаваных айчынных майстроў паэтычнага радка. Яна аўтар 12 персанальных кніг, удзельнік 50 калектыўных выданняў. З зайдзроснай рэгулярнасцю ў дзяржаўных выдавецтвах рэспублікі выходзяць яе зборнікі лірыкі. Яе кнігі ёсць літаральна ва ўсіх бібліятэках нашай краіны, не залежваюцца на паліцах магазінаў. Такі поспех можна растлумачыць двума фактарамі – выбарам тэм і высокім узроўнем творчага майстэрства пры іх раскрыцці. Важная і жыццёвая пазіцыя аўтара – паэтка заўсёды ў пошуку, заўсёды ў руху. Яе можна сустрэць на літаратурных мерапрыемствах на Міншчыне, на Гродзеншчыне, на Брэстчыне і Бог ведае, дзе яшчэ. Лёс распарадзіўся так, што нарадзіўшыся ў

маленькай вёсачцы Радагошча ў Навагрудскім раёне, жыццё жанчына звязала з горадам Баранавічы. Там яна доўгі час працуе школьным настаўнікам беларускай мовы і літаратуры, а таксама кіруе гарадскім літаратурным аб'яднаннем «Купальскія зоры»; вучыць моладзь любіць родную мову і родную літаратуру, а сваіх дарослых калег далучае да мастацтва на ўласным прыкладзе. Як было сказана пра Таццяну Яцук у прэсе, «з уласнага жыццёвага вопыту жанчына-творца, руплівая захавальніца хатняга ачага будзе мост праз раку фантазій і мар яе лірычнай гераіні да сэрца беларускага чытача». У студзені 2025 года член СПБ, паэтэса Таццяна Яцук была ўзнагароджана Прэміяй імя А. І. Дубко Гродзенскага аблвыканкама «за творчыя дасягненні ў галіне культуры і мастацтва» ў намінацыі «Пісьменнік Гродзеншчыны 2024 года». Сёлета ў выдавецтве «Беларусь» пабачыў свет новы зборнік паэтэсы «Прага цішыні», прысвечаны 80-годдзю Перамогі Савецкага Саюза ў Вялікай Айчыннай вайне. З гэтай кнігай паэтэса стала ўладальнікам Гран-пры Рэспубліканскага літаратурнага конкурсу імя Валянціна Таўлая «Шляхі, пракладзеныя ў заўтра». Новую кнігу Таццяна Мікалаеўна актыўна прэзентуе літаральна па ўсёй краіне. Зборніку лірыкі «Прага цішыні» лістападаўская госця літаратурнай гасцінай прысвяціла большую частку свайго выступлення. А галоўны твор у кнізе, паэма «Калдычэва» быў прадстаўлены аўдыторыі на экране – як паэтычны відэафільм. Апісаная ў паэме трагедыя канцэнтрацыйнага лагера і яго 22 тысяч нявінных ахвяр, сярод якіх жанчыны, маленькія, грудныя дзеці, сталыя людзі, прагучала, як журботны рэквіем, як трывожны набат, і нікога не пакінула абыхавым.

Госця распавяла пра свае юнацкія гады, пра членства ў легендарным літаратурным аб'яднанні «Узлёт», якое калісьці дзейнічала ў БДУ пад кіраўніцтвам Алега Антонавіча Лойкі (1931-2008), падзялілася тым, што ёй пачалавечы дорага, што трывожыць, што натхняе, а таксама пазнаёміла з асноўнай ідэяй і гісторыяй нараджэння зборніка «Прага цішыні». У аўтарскім прачытанні паэтэсы прагучалі вершы розных гадоў на грамадзянска-патрыятычную, філасофскую тэматыку. Таццяна Яцук – вядомы майстар эксперыменту, цвёрдых жанравых форм, і гэтую частку свайго мастацтва творца таксама прадэманстравала ў Лідзе. Падчас сустрэчы была падкрэслена важнасць дыялогу пакаленняў, тым больш, што мерапрыемства наведалі зацікаўленыя старшакласнікі адной з лідскіх школ. Яшчэ Таццяна Мікалаеўна Яцук – аўтар тэкстаў для 25 песень. Таму мерапрыемства, акрамя літаратурнага, набыло музычны характар – у чытальнай зале гучалі запісы песень у выкананні Галіны Бабонавай на словы Таццяны Яцук. У ходзе выступлення Таццяны Мікалаеўны не пакідала думка пра тое, што вось такой і павінна быць у прынцыпе прэзентацыя творчасці сучаснай паэтэсы, асобы шматграннай, арыентаванай на пастаянны пошук, на дыялог, без якога мастацтва губляе сэнс.

Восень – пара, калі прырода замірае ў прадчуванні зімовых халадоў. А лепшыя чалавечыя якасці, якія абуджае сапраўднае мастацтва, не маюць сезонных і тэрытарыяльных абмежаванняў. Сярод такіх якасцяў можна назваць нацыянальнае і грамадзянскае сумленне, імкненне да адзінства, здольнасць натхняць і самаму натхняцца характам. Актыўнае грамадскае і культурнае жыццё ў Лідзе працягвае бурліць. Яшчэ свежыя ў памяці яркія падзеі XXXII Дня беларускага пісьменства. Амаль штомесяц буйны раённы цэнтр наведваюць члены Гродзенскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі. Мэта такога шчыльнага супрацоўніцтва – грамадская кансалідацыя, аб’яднанне ўсіх зацікаўленых людзей, аднадумцаў дзеля адной мэты – не згубіцца па адзіночцы. Як гэта ў нас атрымліваецца, пастараліся адлюстравачь лідскія ўдзельнікі лістападаўскай літаратурнай гасцінай «Выход у свет». Свае вершы на розныя жыццёвыя і гістарычныя тэмы прачыталі Валянціна Пакідава, Людміла Русь, Ала Юшко, Валерый Мацулевіч, Уладзімір Глінін, Ігар Вербавік, Елена Нестерова, Ганна Рэлікоўская, Уладзімір Янцэвіч, а таксама Дзмітрый Радзівончык (прадэкламаваў прысвячэнне Таццяне Яцук у жанры акраверша). Педагог, краязнаўца, кандыдат у шэрагі Саюза пісьменнікаў Беларусі Наталля Анашкевіч прэзентавала сваю кнігу, прысвечаную літаратурным традыцыям Лідскага краю.

Наступная сустрэча ў лідскай літаратурнай гасцінай «Выход у свет» адбудзецца ў снежні, а з удзелам гасцей з Гродна, членаў СПБ – у студзені 2026 года.

САЮЗ ПІСЬМЕННІКАЎ БЕЛАРУСІ
ГРОДЗЕНСКАЕ АБЛАСНОЕ АДДЗЯЛЕННЕ

На фота: пасяджэнне літаратурнай гасцінай «Выход у свет» з удзелам лаўрэата Прэміі імя А. І. Дубко, члена Саюза пісьменнікаў Беларусі, паэтэсы Таццяны Яцук. Ліда, гарадская бібліятэка №4. 15 лістапада 2025 года.

Пастаянны вядучы сустрэч у літаратурнай гасцінай «Выход у свет», адзін са стваральнікаў праекта, член Саюза пісьменнікаў Беларусі, паэт Руслан Півавараў

Таццяну Яцук прадставіў Дзмітрый Радзівончык

Ідзе дэманстрацыя відэаверсіі паэмы Таццяны Яцук «Калдычэва»

Кветкі ад удзячных гаспадароў

Сваю кнігу прэзентавала лідская краянаўца Наталля Анашкевіч

Дзмітрый Радзівончык і яго акаверш-прысвячэнне Таццяне Яцук

Выступае лідскі паэт Валерый Мацулёвіч

Ала Юшко

Паэтэса Людміла Русь

Ганна Рэлікоўская

Паэтэса Валянціна Пакідава

Кіраўнік літаб'яднання «Суквецце», паэт Уладзімір Глінін

Художніца і паэтэса Елена Нестерова – аўтар ужо двух кніг

Ігар Вербавік

Выступае лідскі паэт і фотамастак Уладзімір Янчэвіч

Таццяна Яцук і Наталля Анашкевіч

Традыцыйная аўтографсесія

Кола чытачоў паэтэсы пашыраецца

Таццяна Яцук – універсальны аўтар, у яе творчым багажы ёсць, чым зацікавіць і самага маленькага чытача

Дзмітрый Радзівончык, Таццяна Яцук, Святлана і Руслан Піваваравы: «Прага цішыні»

Фота Анатоля Яцука, Святланы Піваваравай і Руслана Піваваравы